

א) לקמן מה זמנים מה; ב) לקמן לז; ג) לקמן לז; ד) גס זה זה סס מה כל; ה) גמורה לז; ו) ד' אלהות פ"א משה; ז) א' ז' צ"כ קמב; ח) ז"ע; ט) א) לקמן קכג; י) ז' ה; יא) ז' ה; יב) כמלקן כט, ט; יג) ענין נרש"י ומוס' נמוס' מה; יד) והקריבו; יה) בייקרא שם בפסוק הקודם; יז) לקמן ע"ב; יח) ובידו הימנית; יט) כב, ט; כ) ע"י רש"י לקמן ע"ב; כ"א) בדיה ר' ישמעאל; כ"ב) פיסא קבט עיי"ש.

ליקוטי רש"י

[נדפס בסוף המסכת]

הגהות וצינונים

א) האמר רוב שנים דקא (כתיב), וביה ברשי"ה והפסוק הנקודק ציל אחר תיבת "דקא" (דק"ס); ב) [במקור ערך גסטר (א) איתא אמר חזקיה, וכן לקמן לב ע"ב, וכ"א בר"פ ור"אש "וכ"ה בכתיב"]; ובשאלות פרשת אמר סי' קג איתא אמר רבי אבא בר יצחק אמר חזקיה עשה גיטרא וכו' (גליון); ג) פ"א ל"ג (גליון) וביה זו ליאת בכתיב" ובמל הדפדפי" וכן משמע מרשי"י שלא היה לפני, והמפורסם בדפוסים המאוחרים מן המהרש"ל (שכתב דכ"ה בס"א [דק"ס]); ד) בדפוסים מצינו פאן ציון להגהות שיה מקובצת והוא טעות המעתיקים כי אנו שרין כאן בגמ' וכוונתו הנכון ברש"י (ראו להלן אות ו); ה) בכתיב" ונסף כאן דבור וקנה שאני, שנאמר ויהי בהרובות וגו' כי זקן האיש וכבד א"מא מפני וקנתו מידו א"מות; ו) יש להוסיף או אנו אלא כמשפט חטאת העוף, דהכי משמע שפי' דהא מנייה מ"ק התבין זע"י מנייה והוא מ"ק התבנת וגו' וקאמר השתא שתא עולת העוף כהטאת העוף שלא חישון הבדלה וכו', כ"ה בדפוסים רש"י הישנים והוא הנוסחא האמתית (שיטמ"ק) ע"פ ספר, וכ"ה ברש"י כתיב, ונייש עוד אריות כביאר דברי רש"י; ז) נ"ב ג"א כתיב' והתו מוסי'. זעירי' דלעיל סי' במפרקת וכו' (שיטמ"ק), ועי' תוס' הראש"ש; ח) לקמיה אהטאת העוף (שיטמ"ק) כתיב, וכמו שהוא ברש"י; ט) צ"ל דווקא וקריבו חזקיה; י) חזקיהו דבתיבת העוף וכו' (ומה שיבחי"ם נמוק), כ"ה הנוסחא בתוס' כתיב, שאין איתא לענין הבדלה כדקאמר וכו'; י"א) רש"י שמואל ור"א בר"ש שמואל וכו' (שיטמ"ק); י"ב) "הווינו עמו חזקיהו" כמשפט הישן וכו' חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן" גיב שכל זה היא הגהה (שיטמ"ק), וכ"ה בכתיב" שכל זה נוסף בגליון, ועי' ע"כ בשיטמ"ק השלם; י"ג) דהא כאשר ורום (ויקרא ד, י) וכן ועשה לפר כאשר עשה וגו' (שם פסוק כ) חשיב ליה איהו היקש (מהרש"ל דפ"י); וכ"ה נוסח אחר מוסרי' ע"כ אלא את פרו לא (וכ"ה בכתיב", ובתוס' הראש"ש אלא את הפר, עיי"ש), וניב ע"י תוס' ריש נמוחת (שיטמ"ק), לפי הנוסחא בתוס' שם תיבת "החטאת" הוא דמיתור דהוה מצי למכתב "את הפר אשר לו" (כתיב "החטאת" ללמד וכו' ע"כ אלא את פרו לא) וכו' על זה בשיטה מקובצת: עיי"ש, ועל זה בשיטה מקובצת:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כ"א

עין משפט
גר מצוה

ק"א א ב מ"י פ"ו מה' משפט קטנות הלכה כג:
ק"ב א ב ד ה מ"י פ"א מה' ג' ד' טומאה ממ הל"ו [וכד ארבע עור דג] וטומאה פ"ד מה' ק"ב ו ז מ"י פ"ו מה' שטתה הל"ו ופ"ז מה' אבות הטומאה הלכה א:
ק"ג א ב מ"י פ"ג מה' שטתה הל"ו יט:
ק"ד א ב מ"י פ"ד מה' אבות הטומאה הלכה א:
ק"ה א ב מ"י פ"ו מה' מע"ק גל"ו ופ"ז מה' מנייה הל"ס:

רבינו גרשום

עומד קשיא, וכי מתה עומד ומולק: עשאה גסטרא, שהכה בסוף אפסוקיה (מביה) בין וחתכה בין צלעותיה חשבה כמתה דלא חתיה: תנן התם הותו ראשיהם, של שריצים: טמאים: דחשובין בהבדלת [עולת] העוף לרובן ולא פליגינהו, כלומר שנים מש: או דלמא בהבדלת עולת העוף כ"ל אלעזר ב"ר שמעון ופליגינהו, דהוא אמר דרוב שנים: חלק הכתוב בין הטאת העוף לעולת העוף וכו', כלומר וכשואר א' והקריבו בעולת העוף חלק הכתוב וכו':

הגהות הב"ח

(א) ת"ד"ה כי וכו' ולא נדקוין ר' אפי:

גליון הש"ס

גמ' או רוב שנים. עיין לקמן דף קנ"ג ע"ב וזמון"ס ש"ס ד"ה עולת:

תורת אור השלם

א) א"רן ונבאל די שמה אפ"תומים פ"שעה חדה ורע"נהו ובהל"ה ענה מל"בא וק"מ פל"טשא"ר וק"מ ופ"ש"א אל ובהל"ה ענה בל"טשא"ר וק"מ פ"ר חל"מא וק"מ ופ"ש"א ופ"ש"ר ע"ה: ב) ויהי בהקריבו את ארון האלהים ויפל מעל הכסף ארניות בעד יד השער ותשבר מפרקתו וימת פי זקן האיש וכבד והוא משפט חזקיהו וכו' (שיטמ"ק); ג) ואת השני יעשה עולה כמשפט וכו' (שיטמ"ק) ע"כ מן חזקיהו וכו' חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן" גיב שכל זה היא הגהה (שיטמ"ק), וכ"ה בכתיב" שכל זה נוסף בגליון, ועי' ע"כ בשיטמ"ק השלם; ד) דהא כאשר ורום (ויקרא ד, י) וכן ועשה לפר כאשר עשה וגו' (שם פסוק כ) חשיב ליה איהו היקש (מהרש"ל דפ"י); וכ"ה נוסח אחר מוסרי' ע"כ אלא את פרו לא (וכ"ה בכתיב", ובתוס' הראש"ש אלא את הפר, עיי"ש), וניב ע"י תוס' ריש נמוחת (שיטמ"ק), לפי הנוסחא בתוס' שם תיבת "החטאת" הוא דמיתור דהוה מצי למכתב "את הפר אשר לו" (כתיב "החטאת" ללמד וכו' ע"כ אלא את פרו לא) וכו' על זה בשיטה מקובצת: עיי"ש, ועל זה בשיטה מקובצת:

כי סליק ר' זורא אשכחיה לרבי אמי דקאמר להא שמעתא. פירוש דועירי. ורבי אמי גרסי' ולא גרסי' (ב) אפי' דרבי אפי' הוא דלמד לקמן גבי הומו לאשיהו דהיינו כהבדלת עולת העוף: הומו לאשיהו. גבי זהמה חיה ועף מנייהו כמסכת אלהות ולא ועף שרצים כפירוש בקונטרס:

הותו ממש. נראה דפליגי אועירי" דלעיל דסגי ליה במפרקת ורוב זכר למוד:

כשהוא אומר והקריבו חזקיהו הכתוב בו. פירוש להפריך הבדלה צעולת העוף וכו' דצפיק קדשי קדשים (וזמ"ס דף ס"ה) דרש' ליה למילתא ארמי' דקאמר דהומו לאשיהו מן המורים או מן זני היונה יכול לא יפחות מז' פרידים ת"ל והקריבו וי"ל דהכא מדמסק והקריבו לומקן דרשין דמלוקה מליקת עולת העוף ממליקת טמאת העוף לענין הבדלה: כמשפט חטאת בהמה.

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

מ"ב קשיא, וכי מתה עומד ומולק: ב"א רוב. רוחב העשר של מפרקת דלכתי לאו מתה היא דהא זעירי מפרקת ורוב זכר קאמר: דהא שמעתא. דועירי: א"ל. הואיל ומתה חשיב כל מליקות דלמד דמתנה דצעי לחמוך סימנים וכי מתה עומד ומולק: אשתומם. שתי והיה מחשב מה יענה: בטמאת העוף כתיב ולא יבדיל גבי שמיעת הקול בייקרא" הילך צמד סימן סגי דעוף הכשרו צימן אחד: ורוב זכר עמו. לאחר מליקת הסימן: ובעולה. דבעול הבדלה כדלקמן שנים או רוב שנים: פלוגמא דר' אלעזר זכר ר"ש ורובן לקמן בשמעתי: האמר רוב שנים. דוקא ולא יומר כדקמיה לקמן (דף כב) דצעיין שיהא איתו זכר"ש וצוף כשהוא מזה: שדומים לשינים. דלכתחלה צעיין שיחמוך רוב להדיא שיהא נראה לעינים שהוא רוב" או רוב שנים ואפי' רוב מנוולס: נשברה מפרקת. צאס: וא"ת. הא עלי מפרקת צלא רוב זכר הוה קרי ליה מת ומשבר מפרקתו וימת: א' מוטא באהל. ואפי' מפרקס: עשאה ויסטרא. שמתכה לרצנה או זולתה כולו או בשדרה עד החלל. כל דבר החלוק לשנים קרי גיטמ"ק: נימ"א הירך. ממוקס חיצונו צעוק דלעיל: כלומר לא שיעל העלם על קנת הזכר הפנימי ונשאר זכר העוטף והעור על חצי הירך כל שלישיתו ותופה את המכה דהתם טרפה הוא דהיא כדמתן (לקמן דף ע"ו).

צמה שנחתכו רגליה דהיינו האחרונים מן הארבעה ולמעלה טרפה אלף כשניטל כל העשר עד שנתאית גומא כשניטל כל העשר ועיין חלל קידור"א צלע"ו: נב"ה. ואפי' צמייה ממומאה: כ" שרובצה ונראית חסרה. דלכך ההמה לרובן על יריכה ומתחלה יריכה צריפתה ואם נראית חסרויה כשהיא רטלה [נבלה]: הותו ראשיהו. צמנה שלשים קמיימי כקדר טהרות: מוצאים. דמיון דעשויין גיטמ"ק אע"פ שלם הודלו לגמרי כדמפרש ואילו הרי הם כמתיים: כונב ה"מאה שמפרקת" כלומר דלע"פ שמפרקת אין זה מיות שהרי זכר הנוטל חומך אותה לגמרי והיא מפרקת חיתוך הונב מפרקס: בהבדלת עולת העוף רבנן. דעשו כל הסימנים: ו"א פליגיהו. את ור"ל דהיינו נמי והומו ממש: איכא דאמרי. דצהדיא אמרה רבי אפי' למילתיה כהבדלת רבי אלעזר בר"ש ולא צעול רבי ירמיה מנייה: זאת השני וע"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט טמאת בהמה לוקמיה בטמאת" העוף דסליק מנייה דצאה מן החולין וכו' ומהו איתנהו זה וחילוק דהקריבו" למילתיה אהא דקאמר מלוקה עולה ממטאת לענין הבדלה דקאמר רבי ישמעאל ור"א בר"ש כתיב חולין צהירא אלף צהמהנה מצי כדלקמן" וזהו קשיא לייק מנדאי קרי טמאת ועד הלמד דציקש אינו חוזר ומלמד דציקש גבי קדשים ו' והדין עמו דחשיב כמשפט היקש ולא כחזקיהו דהא כאשר יורס וכן יעשה" לפר כאשר עשה לפר הטמאת חשיב ליה היקש פרק איהו מקומן (וזמ"ס דף ט"ז) וקשיא לפירושו דה"כ ממטאת בהמה גופיה היכי יליק הא כמשפט טמאת בהמה דקאמר ע"כ לכו אפרו של אהרן קאי דמה ענינו לכאן אלף חטאת בהמה דלעיל קאי כפירוש בקונטרס שהרי עולה זו צאה חליפין לה ומטאת בהמה מפירו של אהרן יליק מדאי קרי טמאת איינו נמי למד מן הלמד ואמאי חשיב טמאת העוף למד דציקש יומר מ"ב בהמה ועוד דצ"כ דצ"ה (דף כ) דרש' ויקרב את העולה ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה בעולת נדבה והשאל ל"ל כמשפט מיפוק ליה מדאי קרי טמאת ועוד דצ"כ דצ"ה (דף ט).

הקשה בקונטרס" למה ליה להא' מהל למייר כמשפט

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

קני א מ"י פ"ד מהל'
מעשה קרבתה ה'
ב:
קנו במ"י שם פ"ה הלכה
ז ופ"ה מהל' דלת
מקדש הללוני:
קנה ג ד מ"י פ"י מהל'
מעשה קרבתה הלכה
כ:

6) ונחמס [ס.ה.]. 7) כב,
2) ויקרא יביראו ונרבה
פשתה ז ה"ה (נתי'
בחיס סה. 7) ויקרא ז
ל, 8) לילול כ סוהב,
1) ויקרא ז לת, 9) דף
סד. 10) כ. 11) התם
בבבחים.

הנהגות וציונים

6) תוס' ד"ה ואני וכו'
ללא תם עליה ואטבלה
ליכא למימר: 7) בא"ד
ואפי' דהתם דמוקמי לא
יבדיל וכו' ליה לקרא וכו'
איכא בינייהו פ"י סוהב:
8) בא"ד ואפי' מתן רוב
בשר עם סקימין:

תורה אור השלם

א) ויקריבו הפתן אל
הפתן ויזקקו את
ראשו ויקטיר והפתן
יקטיר ידמו על קור
הפתן: ויקרא א טו
ב) ואת השני יעשה
עלה בפישטו ויזקק
עליו הפתן ויזקקו
אשר הוא ויזקקו לו:
ויקרא ה טו

ליקוטי רש"י

בבב"א ע"פ ש"ס
גופה הראש המשופע לז'
האזנה מול עורף מול
האזנה את העורף הוא
אזרן כל אחיזה והוא
ויקרא ה. תו. מול הזואה
את העורף לדיתי אטורי
זואר שרואת את העורף
עורף הוא קטור' פריך
שכנגד הפנים דכתיב
לרמי (ב) ויפנו אלי
עורף ולא פיסו אלמלא
עורף לדי פיסו מברייין
ואינו מברייין:
האזנה מן הגוף אלף סמן
אחד לזד מולק דכתיב
מולק את ראשו ממול
עפרו ולא יבדיל (ויקרא
דכתיבן אחד הוא [בחיס
סד.].

מנדבה לענין סמיכה וי"ל דסמיכה מילתא אחריתי היא אבל הכא
שיהיה רציני מליקה ואינו אלא גילוי מילתא בעלמא דמגלה לנו
הכשר מליקת העוף והבדלה היא כמו גמר זעמא ובהקשר דזאת
התורה לא ילפינן לענין סמיכה דלא ילפינן בהקשר אלא לענין דבר
שיכול לנהוג בכל המזכרים צפוסק
וסמיכה ליכא בצבור ומעשר⁶ דמתנן
בפי' 3' מדות (מנחות דף 35:) קרינו
ולא הצבור קרינו ולא המעשר
[ועומדים (:1) מלקריבו את קריניהם]⁷
דרשינן זה צבור ומעשר ופסק:

מה הטאת העוף מבוז' עורף. פי'
בקונטרס דהא⁸ סברא דמן החולין
נפקא ליה לרבי ישמעאל בעולת חובה
להקיש ולפי' כולהו ממטאת והכי
גמירין בשליה התורה (מנחות 35:)
ומשמע ליה צין עולת העוף צין עולת
בהמה ות"ק לא משמע ליה מההוא
היקשר אלא קרבות בהמה דומיא
דאש ושלמים וקשה דבסמוך פריך
מזיכו אורו נפקא אלמלא עולת העוף
נמי בכלל אורו ועמ"ש דרענן דקסברי דלא
מתקומא הקישא דזאת

התורה לחולין משום דלא שייך בכל הקרבות דליכא קרבות מדנה
ללא אהו מחולין⁹ כדאשכחן נמי לר"א בסוף התורה (סע דף 35)
דגמר פסק¹⁰ דורות חולין מפסק מנרס אע"ג דפסק כתיב זההוא
הקישא כדדרשינן (נחמס דף 7:): להקריב את קריניהם זה הצבור
מעשר ופסק ושמ"ט היינו טעמא דכרפישית לענין משום דליכא קרבות
מדנה ללא אהו מחולין ור' ישמעאל סבר דמרינן הקישא לחולין
כיון דמ"מ כל קרבות חובה או נדר אהו מחולין: ויא"ן מבריי'
בפימין אחד. פ"ה דכיון דכתיב לא יבדיל ועוף הכשרו בסמין אחד
כל כמה דעביד טפי מהכשרו הבדלה היא וכל הסמין היו מנהו צפוק
לכתחלה הליכך צמליקה כי מליק כל סמין לאו הבדלה היא אבל
סמן השני אפי' מנהו לכתחלה ליכא וקשה לפירושו דלמק' בריש פ"ג
(דף 3.) אמרינן שהירא דהא דקמתי שחוטת השוחט הקישא דאחד צפוק
ונראה לפרש כיון דעביד לא צעי שחיטה בסמין שני שייך צו הבדלה
אבל צמיעות הנשאר בסמין הראשון לא חיישינן כיון דצעי שחיטת
רוב אהו הסמין והוא דהכא משמע דלר' אלעזר בר' שמעון אינו
מולק בחטאת העוף אלא סמין אחד והשני מניח מחובר דליק קדשים
עולת העוף שאין חותך אלא רוב שנים ועומדים פריך קדשי קדשים
(דף 3.) תנא א"ר אלעזר בר' שמעון שנתמי שחטת בחטאת
העוף והא דכתיב לא יבדיל מפרש התם היינו דאין צריך להבדיל ואין
לפרש דהא דקאמר [הכא] דכשהוא אחוה הראש בגוף מזה היינו אם ירצה
והא דקאמר אי מה להנין בסמין אחד היינו נמי אם ירצה לא יחתוך
אלא סמין אחד דהא דכתיב דלעיל דקמתי שנים או רוב שנים
מפרש¹¹ צ' לרענן או רוב צ' לר' אלעזר בר' שמעון ואלוקמה כולה
כרז"ש ואי צעי ר' ור' צעי רוב צ' וצפרק העור הרעוב (לקמן דף

35.) נמי גבי טלית שנקרע רובה שוב אינו חיבור וטהורה ומוקי לה
בטלית טעולת יוס דכיון דלא חס עליה (6) ולא טבלה ליכא למימר
למנא חיים ולא קרע רובה ופריך אלא מעתה עולת העוף לרז"ש
לגזור דלמא לא אחי מעבד רובה והשתא אלמלא אי אמרת שאסור
לחתוך כל השנים פריך שפיר דלא ליסגי צבוב מומנא עם פסיק
רוב הנראה לעינים פ' יחוס למנא לפי שרצ' שלא יחתוך כל פ' פ' פ'
אלא אי שרי לחתוך כל הב' למה יש לגזור שם כלל דלמנא חיים
מפרש¹² צ' לרענן או רוב צ' לר' אלעזר בר' שמעון ואלוקמה כולה
כרז"ש ואי צעי ר' ור' צעי רוב צ' וצפרק העור הרעוב (לקמן דף

35.) נמי גבי טלית שנקרע רובה שוב אינו חיבור וטהורה ומוקי לה
בטלית טעולת יוס דכיון דלא חס עליה (6) ולא טבלה ליכא למימר
למנא חיים ולא קרע רובה ופריך אלא מעתה עולת העוף לרז"ש
לגזור דלמא לא אחי מעבד רובה והשתא אלמלא אי אמרת שאסור
לחתוך כל השנים פריך שפיר דלא ליסגי צבוב מומנא עם פסיק
רוב הנראה לעינים פ' יחוס למנא לפי שרצ' שלא יחתוך כל פ' פ' פ'
אלא אי שרי לחתוך כל הב' למה יש לגזור שם כלל דלמנא חיים
מפרש¹² צ' לרענן או רוב צ' לר' אלעזר בר' שמעון ואלוקמה כולה
כרז"ש ואי צעי ר' ור' צעי רוב צ' וצפרק העור הרעוב (לקמן דף

35.) נמי גבי טלית שנקרע רובה שוב אינו חיבור וטהורה ומוקי לה
בטלית טעולת יוס דכיון דלא חס עליה (6) ולא טבלה ליכא למימר
למנא חיים ולא קרע רובה ופריך אלא מעתה עולת העוף לרז"ש
לגזור דלמא לא אחי מעבד רובה והשתא אלמלא אי אמרת שאסור
לחתוך כל השנים פריך שפיר דלא ליסגי צבוב מומנא עם פסיק
רוב הנראה לעינים פ' יחוס למנא לפי שרצ' שלא יחתוך כל פ' פ' פ'
אלא אי שרי לחתוך כל הב' למה יש לגזור שם כלל דלמנא חיים
מפרש¹² צ' לרענן או רוב צ' לר' אלעזר בר' שמעון ואלוקמה כולה
כרז"ש ואי צעי ר' ור' צעי רוב צ' וצפרק העור הרעוב (לקמן דף

35.) נמי גבי טלית שנקרע רובה שוב אינו חיבור וטהורה ומוקי לה
בטלית טעולת יוס דכיון דלא חס עליה (6) ולא טבלה ליכא למימר
למנא חיים ולא קרע רובה ופריך אלא מעתה עולת העוף לרז"ש
לגזור דלמא לא אחי מעבד רובה והשתא אלמלא אי אמרת שאסור
לחתוך כל השנים פריך שפיר דלא ליסגי צבוב מומנא עם פסיק
רוב הנראה לעינים פ' יחוס למנא לפי שרצ' שלא יחתוך כל פ' פ' פ'
אלא אי שרי לחתוך כל הב' למה יש לגזור שם כלל דלמנא חיים
מפרש¹² צ' לרענן או רוב צ' לר' אלעזר בר' שמעון ואלוקמה כולה
כרז"ש ואי צעי ר' ור' צעי רוב צ' וצפרק העור הרעוב (לקמן דף

אלא מן החולין *וביום יבירו הימנית אף
עולת העוף אינה באה אלא מן החולין ובוים
ובירו הימנית אי מזה להלן ברוב שנים אף
כאן ברוב שנים ת"ל¹³ ומלק והקטיר¹⁴ 6) מה
הקטרה הראש בעצמו והגוף בעצמו אף
מליקה הראש בעצמו והגוף בעצמו רבי
ישמעאל אומר 7) כמשפט 8) כמשפט הטאת
העוף מה הטאת העוף מבוז' עורף 9) אף
עולת העוף מבוז' עורף אי מזה להלן מולק
ואינו מבריי' בסמין אחד אף כן מולק
ואינו מבריי' בסמין אחד דלמור לומר
10) והקריבו רבי אלעזר ברבי שמעון אומר
11) כמשפט כמשפט הטאת העוף מה להלן
אורו

מקדשים: אי מזה. בהמה כשרה צבוב שנים אף עולת העוף צבוב
שנים: ת"ס. בעולת מדנה ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ומנחה
דמו וכו' אפשר לומר ק"ן מאחר שהוא מקטיר הוא מונה אלא
מולקו כדך הקטרתו מה הקטרה הראש בעצמו והגוף בעצמו כו'
קך שניה צמ"כ 12) והתם מפרש מנין הקטרה שהראש בעצמו והגוף
בעצמו כשהוא אומר לאחר הקטרה זו ושם אהו בכפיו והקטיר
אהו הכי הקטרה הגוף אמרה הא מה אי מקיים הקטרה ראשונה
בהקטרת הראש אלמלא צ' הקטרות הן והשסוע מדלי ציינים: אף
מליקה עולת העוף הראש בעצמו וכו'. והיינו שנים ואפילו מחובר
עבור הבדלה חשיבא כדאמנן לעיל (דף 3:) דמילוקה 13) כתב
רמזנא הך הבדלה ומליקה כשחיטה וכל שיטתו כשחיטה ישנו הבדלה
ועור שאין שחיטה ומרת 14) צו הבדלה נמי לא מעבד ולקמן (דף

35.) פריך כיון דנפקא ליה הבדלה בעולת מהכא ל"ו והקטיר לחלק
צין חטאת לעולה הא הכא כתיב דכתיב דכתיב ודכתיב דכתיב
ללא יבדיל: ר' ישמעאל אומר כמשפט הטאת העוף. דסקין מנייה
ולהכי אהקש משום דבטאת כתיב (ויקרא ה) ממול עפרו וממילקת
עולת מדנה לא כתיב אלא ומלק אתו ראשו והקטיר (סע 6) ואין
מליקה כתיב בעולה אלא בשל מדנה חו למידה מוה לקמן פ' פ' פ'
ת"ק הא מנה ליה. ויך סברא דמן החולין ויחוס וצדו והמניח נפקא
ליה לרבי ישמעאל בעולת חובה דהקישא דזאת התורה לעולה
ולמנחה וגו' 15) דאיתקוש כולהו ולפי' כולהו ממטאת והכי גמרי'
לה בשליה התורה (מנחות דף 35:) ומשמע ליה צין עולת בהמה צין
עולת העוף ות"ק לא משמע ליה מההיא היקשא אלא קרבות בהמה
דומיא דשלמים ואשם: ואינו מבריי' בסמין אחד. שחמור 16) צמ"י
דכיון דכתיב ולא יבדיל ועוף הכשרו כתיב אחד כל מה דעביד טפי
מהכשרה הבדלה היא וכל הסמין היו מנות שחיטה צפוק לכתחלה הלכך
צמליקה כי מליק כלוליה סמין לאו הבדלה היא אבל בסמין צ' אפי'
מנהו לכתחלה ליכא כדתיבא לקמן (35:) לחייבו צ' סמיןין א"א
שכבר הוקש לגוים: ת"ס והקריבו. משמע שנתן לה הכתוב הקרבה
לעומה ותלקה מדין הקרבת חטאת ומאחר שכתבו אחד הקישן וכתבו
אחד תלקן ומסתברא כי אקשינהו למול עורף אקשינהו וכו' פלגיהו
מהבדלה פלגיהו דרבי ישמעאל נמי אומלק והקטיר דת"ק סמין
ונפקא ליה מנייה הראש בעצמו והגוף בעצמו והא דנקט טעמיה
מוהקריבו משום דמומלק והקטיר לחודיה צלל והקריבו לא מנ'
יליך דקאמרו לקמן (דף 35.) אליבא דת"ק דהא ע"כ ס"ל לר'

ישמעאל שנים דוקא כרענן דכיון דמוקי היקשא דכמשפט אמול
עורף ותילוקו דהוקטיר אהבדלה ליכא למימר דכמשפט אמול פלגיהו
ואוקמיה ארוב שנים דהא לא שנים כתיב בקרא ולא רוב שנים כתיב
בקרא אלא הבדלה כתיבא ולא יבדיל וכו' כתיב והקריבו בעולה
לחלק וליתן לה הקרבה אחרת להטעינה הבדלה צא וכל שיטתו
כשחיטה כ"ך להבדילה ומיעוט צ' סמיןין דיטתו כשחיטה ישנו
בהבדלה 17) דבשלמא לרבי אלעזר צריי שמתן דגמר מול עורף
מזוירה שוה דללקמן ולא מיעיבי ליה היקשא דכמשפט אמול עורף
וכמשפט חטאת בהמה לא יחא ליה למימר משום דמועק סליק
גמר מהיקשא דכמשפט אחיזה חיבור ראש וגוף צמיעות סמנים
דלקמן וחילוקא לרוב שנים דלא מתכשר בסמין אחד אלא לרבי
ישמעאל דמפיק היקשא למול עורף והבדלה לגמרי משמע
אחיזה ראש וגוף צמיעות סמנים מנה חיתו אלא כרענן ס"ל:
אורו

ישמעאל שנים דוקא כרענן דכיון דמוקי היקשא דכמשפט אמול
עורף ותילוקו דהוקטיר אהבדלה ליכא למימר דכמשפט אמול פלגיהו
ואוקמיה ארוב שנים דהא לא שנים כתיב בקרא ולא רוב שנים כתיב
בקרא אלא הבדלה כתיבא ולא יבדיל וכו' כתיב והקריבו בעולה
לחלק וליתן לה הקרבה אחרת להטעינה הבדלה צא וכל שיטתו
כשחיטה כ"ך להבדילה ומיעוט צ' סמיןין דיטתו כשחיטה ישנו
בהבדלה 17) דבשלמא לרבי אלעזר צריי שמתן דגמר מול עורף
מזוירה שוה דללקמן ולא מיעיבי ליה היקשא דכמשפט אמול עורף
וכמשפט חטאת בהמה לא יחא ליה למימר משום דמועק סליק
גמר מהיקשא דכמשפט אחיזה חיבור ראש וגוף צמיעות סמנים
דלקמן וחילוקא לרוב שנים דלא מתכשר בסמין אחד אלא לרבי
ישמעאל דמפיק היקשא למול עורף והבדלה לגמרי משמע
אחיזה ראש וגוף צמיעות סמנים מנה חיתו אלא כרענן ס"ל:
אורו

ישמעאל שנים דוקא כרענן דכיון דמוקי היקשא דכמשפט אמול
עורף ותילוקו דהוקטיר אהבדלה ליכא למימר דכמשפט אמול פלגיהו
ואוקמיה ארוב שנים דהא לא שנים כתיב בקרא ולא רוב שנים כתיב
בקרא אלא הבדלה כתיבא ולא יבדיל וכו' כתיב והקריבו בעולה
לחלק וליתן לה הקרבה אחרת להטעינה הבדלה צא וכל שיטתו
כשחיטה כ"ך להבדילה ומיעוט צ' סמיןין דיטתו כשחיטה ישנו
בהבדלה 17) דבשלמא לרבי אלעזר צריי שמתן דגמר מול עורף
מזוירה שוה דללקמן ולא מיעיבי ליה היקשא דכמשפט אמול עורף
וכמשפט חטאת בהמה לא יחא ליה למימר משום דמועק סליק
גמר מהיקשא דכמשפט אחיזה חיבור ראש וגוף צמיעות סמנים
דלקמן וחילוקא לרוב שנים דלא מתכשר בסמין אחד אלא לרבי
ישמעאל דמפיק היקשא למול עורף והבדלה לגמרי משמע
אחיזה ראש וגוף צמיעות סמנים מנה חיתו אלא כרענן ס"ל:
אורו

שלא ישהה ואפי' מפרש התם רוב צ' ע"כ עם סמין העוף
הראשון קודם האהה וכשמבדיל אחר הזאה ש' כאלן מעשה עולה בחטאת ואפי' חתך רוב צ' ע"כ עם סמין
חתך ופסול ור"א צ"ר שמתן סבר דרוב צ' ע"כ עם סמין העוף הראשון
כשמבדיל אחר ההואה ממה עומד ומבדיל וכו' היא גופה בעולה לאו הבדלה היא ואפי' לטעמיה דס"ל דמתא רוב עומד ומבדיל דהא פריך
לעיל 18) ותקשי לך עולת העוף דעבי צ' סמיןין וכו' ממה עומד ומבדיל וכו' לתימא דהא ודבר קאמרי 19) אמרוה קמיה דר'
ירמיה פי' חטאת דרז' חטאת ורבה ואפי' אמר להו לא שמיע ליה הא דאמר ר"ש צ' אליקים כו' מזה לא יבדיל אין צריך להבדיל
ואפילו

(ויקרא ה: ז-י) וְאִם לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שָׁה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה לֵהי אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה: וְהִבִּיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת אֲשֶׁר לְחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק אֶת רִאשׁוֹ מִמּוֹל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל: וְהִזָּה מִדָּם הַחַטָּאת עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהִנְשָׂאָר בַּדָּם יִמָּצֵה אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא: וְאֵת הַשְּׁנֵי יַעֲשֶׂה עֲלֶיהָ כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:

(ויקרא א: יד-טו) וְאִם מִן הָעוֹף עֲלָה קָרְבָּנוֹ לֵהי וְהִקְרִיב מִן הַתָּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת קָרְבָּנוֹ: וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רִאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַהּ וְנִמְצָה דָּמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ:

ואת השני יעשה עולה כמשפט. 1) ת"ק: כמשפט חטאת בהמה - מן החולין [לאפוקי מעשר] ביום ובידו ימינית. 2) ר' ישמעאל: כמשפט חטאת העוף ממול העורף. [שאר תנאים למדו זה "מליקה מליקה" - רש"י והא דלא באה מן החולין וכו' מהיקש דזאת התורה לעולה וכו'. 3) ראב"ש: כמשפט חטאת העוף אוחז בראש ובגוף מזה. [היינו כשהן מחוברין].

מ"והקריבו" [ולא הקריב] 1) ת"ק: ש"מ שונה חטאת עוף מעולת עוף [לענין הבדלה] וכמשפט הנ"ל לאו היינו כמשפט חטאת העוף. ועוד דא"א למיצוי לאחר הקטרה אלא קמ"ל דכמו הקטרה ראש לעצמו וגוף לעצמו אף מליקה כד. 2) ר' ישמעאל - כנ"ל. [תוס' - הבדלה לגמרי מסברה] 3) ראב"ש: בעי הבדלה במקצת וקמ"ל דלא סגי בעולה בסימן א' כחטאת.